

SCREENING KUNAFONI – SÈBÈN BOLI / KALAN NA A LAJÒLA

KARI KAN AEROPORTI KAN KANUNUN KO LA

I be sigi aeroporti _____ kan, min be _____, Italia, min be Avrupa Union (UE) kono.

An be a fo i ye ko an be yan ka i demɛ. Ni i ka nininkali do ye, walima i ka fe ka faamuya do nini, i kana siran ka a fo an ye.

I ka hake ye ka **kan-foli (interprétariat)** ni **kulturali jɛnamaya demɛ (médiation culturelle)** services minnu be yen, walasa i ni autorités compétentes (joyɔrow minnu ka fe ka keɲɛya) ka se ka kuma joɓɓon fe ka jɛ.

Ayiwa, waati beɛ, i be se ka nininka, ani ka fe ka kunnafoni dow faamuya.

Ni o be se ka ke, i be se ka nini ka kuma **ce ye walima muso ye**, i ka fe joɓɓon na.

1. DON KO I BE SE KA DON EUROPE UNION (UE) KONO

Sisan, i ma se ka fo ko i donna légalement Europé Union (UE) kono te, sababu ko i ma donni waati ka donni sariya minnu bolo.

O de koson, Autorités bɛna i lajola ani ka i ka kunnafoniw laje. O lajoli be wele ko **screening**.

Screening waati, i ka hake ni i ka kanuya minnu be sariya na, i be se ka ke jɛ, ka bo Italia ka sariya, duniya sariya, ani Europé Union ka sariya la.

2. SCREENING – I LAJOLI

Screening be se ka ke aeroporti ka bureaux werɛw la, i be min na sisan.

Autorités bɛna fɛn minnu ke, o ye nin ye, sariya **Règlement screening** kofɛ:

I yɛɛ ni i ka fɛnnafenw laje walasa ka jɛnaboli ke ani ka jɛnamaya jɛ.

I ka toɓo ni i ka jɛfɛn dow laje: i ka toɓo, i bange san, i bange yoro, ani i ka jamana. Ni i ye identité walima voyage document dow bolo, i bɛna se ka o yira. Ni i ma documentw di, o be se ka ke ko i ma baara ke ni Autorités ye.

Ni i ye **apatridi ye**, o ye ko i ma jamana do ka citoyenneté ye, i bɛna o fɔ Autorités ye.

Ni i ka **denmisenw walima i ka somogow bɛ i fɛ**, i bɛna o fɔ, walasa i ni u ka se ka to jɔgɔn fɛ.

I bɛna fɔ **sababu min na i donna Italia**.

I ka **kunnaɓoniw** bɛ se ka bɔ Autorités minnu ka kan ka o lajɛ jɔgɔn fɛ. Nka, ni i ma o yamaruya, o kunnaɓoniw tɛna di mɔgo wɛrɛw ma.

I **bolofinw (empreintes digitales)** bɛna lajɛ, ani i ka foto bɛna ta walasa ka i jɛtɔgɔya.

Autorités bɛna i ka **kunnaɓoniw lajɛ systèmes numériques** minnu bɛ Italia ani Europe kɔnɔ, walasa ka jɛnabɔli kɛ.

I ka **kunnaɓoniw bɛna sɛbɛn ani ka mara** waati min bɛ se ka kɛ, walasa screening ni procédure ka se ka kɛ jɛ.

Dokitorɔ ka i lajɛ: ni i ye furakeli jɛfɛ do jini, walima ni i ka kan ka kɛ yɔrɔ do la walasa ka sankɔrɔta yɔrɔ dɛmɛ, i bɛ se ka médical dɛmɛ, spécialiste ka dɛmɛ, walima psychologique dɛmɛ.

I ni mɔgo do bɛna kuma jɔgɔn fɛ **yɛyɛyɛ**. O bɛ kɛ walasa Autorités ka se ka faamuya ni i ye mɔgo min ye, ni i ka fɛn minnu jini, ani ni i bɛ yɔrɔ min na i ka dɛmɛ jini. Ni Autorités ye ko i bɛ **vulnérabilité particulier** la, o bɛna a yira kɔrɔfɛ ani ka dɛmɛ min i jini, o kɛ.

NI I Bɛ YɔRɔ DO LA MIN I KA DɛMɛ NININI, A Fɔ KOJɔKɔRɔ Fɛ

Ni i bɛ yɔrɔ do la min na i ka dɛmɛ jini, a ka jɛ kɔsɛbɛ ko i ka o fɔ Autorités ye **sisan-sisan**.

Misali la:

Ni i ka san bɛ **18 kɔrɔ**.

Ni i ka **furakeli walima dokitorɔ ka dɛmɛ** jini.

Ni i ye **muso** ye.

Ni i ye **lesbienne, gay, bisexuel, transgender walima intersexuel** ye.

Ni i ye mɔgo min ka fɛn do ma se ka kɛ ye, walima i bɛ yɔrɔ do jini ka i dɛmɛ.

Ni i ka **psychologique dɛmɛ** jini.

Ni i ye mɔgo kɔrɔ ye.

Ni i ye **ba/ma solo** ye, ani i ka denw minnu ma san 18, u bɛ i fɛ.

Ni i ye **banabaga jɔyɔrɔba** ye walima i ka **hakili banaba** ye, misali la *stress post-traumatique*.

Ni i ye **musoya** la (i bɛ den min jini).

Ni i ye **torture, viol, walima violence grave** min do kɛra i kan, i bɛ a fɔ. O bɛ se ka kɛ violence psychologique, physique walima sexuelle.

Misali la, ni i ye **muso kan violence** do la, walima **muso genital mutilation** kɛra i kan.

Ni i ye **denmisɛnya furu walima furu min i ma sɔn** kɛra i kan.

Ni i ye violence do la sababu ko i ye **sexe, genre, race walima religion** do ye.

Ni i ye **traite des personnes** la, misali la, mɔgo dɔw ye i ta walasa ka i kɛ baara do la, ka i kɛ sex baara la, ka i kɛ baarakɛla la, walima ka i kɛ furu la i ma sɔn.

O fɛnɛw bɛɛ, ni do bɛ i kan, i ka a fɔ Autorités ye. O bɛna dɛmɛ i ma ka i ka hakɛw mara ani ka

deme min i jini, o di i ma.

NI I MA SAN 18

Ni i ka san be **18 kɔɔ**, Italia ka sariya kɔfɛ, i ye **denmisɛn (mineur)** ye.

O kɔfɛ, i bɛna **sɔɔ yɔɔ min bɛ i ka fɛn jɛnamaya ni i ka san na**, ani i bɛna deme min i jini, o di i ma.

Ni i **ma to i fa/ba walima i ma to mɔɔ kɔɔ min ka kan ka i kɔlɔsi**, i bɛna **mɔɔ kɔɔ dɔ sɔɔ min** bɛna i jɛfɛ ani ka i deme, walasa i ka hakɛw ka mara.

NI I YE DOKITɔɔ KA SɛBɛN WALIMA CERTIFICAT DɔW YE

Ni i ye **dokitɔɔ ka sɛbɛn, certificat médical walima dokitɔɔ ka fɛn dɔ** min bɛ se ka i ka kuma jira, o yira Autorités ye **waati min ka tɛmɛ kelen**.

O bɛna deme ka i ka fɛn fɔlɛn faamuya jɛ ani ka deme min i jini, o di i ma.

SCREENING KA BAN

I ka kunnafoniw bɛna lajɛ ani ka sɛbɛn: kunnafoni minnu bɛ i yɛrɛ, i ka somɔɔw, ani i ka taama (voyage) kan, bɔ i ka jamana min na i bɛ, ka na se yɔɔ min na i bɛ sisan, o bɛna lajɛ ani ka sɛbɛn.

Screening bɛna ban: screening bɛna ban ni i ye formulaire dɔ sɛbɛn ni i ka silama (signature) kan. O kɔfɛ, i bɛna formulaire ka copy dɔ sɔɔ. Nka, kɔfɛ i ka formulaire sɛbɛn, i bɛna a lajɛ ka jɛ, ka a kɔɔfɔ ko kunnafoni minnu sɛbɛnnen bɛ yɛn, o ye tiɲɛ ye walima i bɛna a yɛlɛma. Ni fɛn dɔ ma jɛ, i bɛ se ka jini ka a yɛlɛma.

Screening ka kan ka ban waati kelen kɔɔ: screening bɛna ban **san? tile saba kɔɔ** (3 jours) kɔɔ, a bɛ jɔ a waati na i ye Autorités jɛ walima Autorités ye i sɔɔ aeroportu kɔɔ.

I ka kunnafoni minnu bɛ di screening waati, u bɛ mara kɔɔ.

O kunnafoniw tɛna di mɔɔ minnu ma, ni u ma jɛsin nin procédure (baara) ma.

Mɔɔ minnu tɛ se ka kɛ nin baara la, u tɛna sɔɔ i ka kunnafoniw.

3. I KA HAKɛ NI I KA KANUNYA SCREENING WAATI

Screening waati, i ka hake ye ka **dumuni, sigiyɔɔ, ani médical dɛmɛ** sɔɔ — o be i yere ka banabali (physique) ni i ka hakili (mentale) kan. I ka kan ka ke ni **mɔgɔya ni bonya** ye, ani i ka hakew ka mara.

Ni i ye **médical problema** do ye, walima i ka **psychologique dɛmɛ** walima dɛmɛ were do pini, i be se ka o fo **Autorités compétentes** ye walima mogo min be i dɛmɛ. Ni i be fe ka **fɛn dɔw fo minnu tun kɛra i ka jamana la, i ka transit waati, walima i be frontiere tɛmɛ waati**, i be se ka o fo u ye fana.

I ka hake ye ka **kuma ni mogo walima organisation** min be mɔgow dɛmɛ ani ka u lajo, ka **juridique dɛmɛ** fana sɔɔ.

Ni i b'a la ko i ka **hakew ma bonya** screening waati, i ka hake ye ka **Autorités compétentes** pini ani ka o fo u ye.

I ka kan ka **to Autorités minnu be screening ke ka i sɔɔ**, yɔɔ minnu u y'a di i ma screening waati. Ni u ye kunnafoni do pini i fe, i ka kan ka **kunnafoni tiɲɛ ni dafalen** di u ma, walasa **Autorités** ka se ka laje ko i ka hake ye ka don ani ka to Italia.

I ka kan ka **baara ke ni Autorités ye**. O bɛna fo i ye ka i di:

i tɔgɔ;

i bange don;

i ye cɛ walima muso ye;

i ka jamana.

I ka kan ka **document minnu be i bolo** di u ma, ni o documentw be se ka i ka **identité jira**.

I ka kan ka **i bolofinw (empreintes digitales)** ni i ka **foto** di. Mogo minnu ka kan ka o ke, u bɛna o ta.

Ni i ma baara ke ni Autorités ye, o be se ka na ni **koɲuman tɛ** ye i kan, procedures minnu bɛna ke kɔfɛ la.

I ka kan ka **kunnafoni dafalen ni tiɲɛ** di. Ni kunnafoni do ma i yere hakili na, walima i ma se ka o fo, i ka kan ka o fo ko **"n ma o hakili na"** walima **"n ma se ka o fo."**

4. HAKE KA **NINI PROTECTION INTERNATIONALE**

Ni i **be siran ka segin i ka jamana la** — jamana min i ye citoyen ye — walima ni i ye **apatride** ye, i be siran ka segin yɔɔ min na i tun be to, sababu ko i ka **ɲɛnamaya walima i ka hɔɔɔnya**, walima i ka somogow ka **ɲɛnamaya walima u ka hɔɔɔnya be yɔɔ la**, i ka hake ye ka **protection** pini.

I be se fana ka protection pini ni i be siran **torture, maltraitance kɛlenkɛlen walima abus** la.

Ni i tun ye **persécution** kelen ye, walima i be siran ko mɔgow bɛna i ke persécution la sababu ko i ye:

race do ye;

nationalité do ye;

i be groupe ethnique do kɔɔɔ;

religion do;

walima opinion politique do.

I be se fana ka protection nini ni i be **groupe social do** kono ani i be siran ko violence bena ke i kan, walima ko mogow bena i ke **esclave** ye.

I be se fana ka protection nini ni i be siran ko mogow bena i **folo a la** (condamner à mort), walima ka i ke torture la, walima ni i bora **kele yoro** do la.

Ni i be fe ka **protection internationale nini**, i ka kan ka o fo **kopogon-kopogon** screening waati. I ka kan fana ka sababu minnu na i be protection nini, o fo Autorités compétentes ye.

Ni i ye **protection internationale nini**, i ka hake ye ka i **teme ka don accueil centre** do la, min be se ka i ka pininiw ni i ka deme ne.

I ka kan ka i ka **demande Italia la** sababu i seera yan ani i be yan sisan. I te se ka jamana do yere yere sugandi ko o de bena i ka demande laje. Nka, ni i ka somogow be jamana were la, **somogow ka to pogon fe** bena laje.

Ni i ye **somogow ye Europe Union ka membre State do la**, i ka kan ka o fo Autorité min be screening ke ye. O be se ka deme walasa ka laje ni i ka hake ye ka **somogow fe** ni sariya kofe.

Ni i ye **protection internationale nini**, i ka kan ka **to Italia**. I te se ka teme ka taa Europe Union ka membre State were la ni Autorités ma yamaruya.

Ni i bora Italia la ka **kelen kofe i ka protection demande ma dafa**, o be se ka i ka procédure kan. Mogo min be protection nini ka kan ka **aw bena laje jamana min bena a ka demande laje**, o lapini kofe.

Ni i taa jamana were la kofe ka o **lajeli ma ban**, Autorités be se ka i ka **accueil centre** ka deme labo.

Italia la, **procédure minnu caaman** be yen walasa ka i ka protection internationale demande laje: **procédure ordinaire** – procédure togoman;

procédure accélérée – procédure min ka surun ka teme;

procédure accélérée à la frontière – procédure min be ke kopuman-kopuman, min be ke yoro la minnu Italia ka jate **frontière walima transit yoro** ye.

Procédure min bena ke i kan ani **waati min o bena ta**, o bena fo i ye kofe. Sariya Italia ka de be procédure sugandi, ani Autorités Italia ka be a ke i ka **jyoro ni i ka situation yereyere** kofe.

Ni i ma san 18, ani i ye denmisen ye min ma to i fa/ba walima mogo koro do fe min ka kan sariya kofe ka i kolosi, i ka hake ye ka don procédure do kono, min be ke walasa ka i ma san 18 ka **permesso di soggiorno soro**.

O permesso di soggiorno be yira ko i be se ka **to Italia la ka sariya kofe**, ka i ka hakew ni i ka demew soro.

5. SEGINKAN / RIMPATRIO

Ni i ma **protection internationale nini**, ani ni i ma donni ka sariya minnu bolo, i be se ka **segin i ka jamana la**, walima jamana were la min na i ka hake ye ka don ani ka to yen.

O be ke ni **décision de rimpatrio** do ye.

6. RICOLLOCAZIONE

I be se fana ka **tɛmɛ ka taa Európe Union ka membre State wɛrɛ la**, ni jamana o ye i ka demande de protection internationale ta ka a laje.

O procédure be wele ko **ricollocazione**, walima **relocation**.

7. PROCÉDURE MIN BE KE I KAN

Ni **screening ban**, i bɛna **kunnaɓoni wɛrɛw sɔɔɔ**.

Kunnaɓoni o bɛna ke i ye ko protection internationale, **rimpatrio**, walima **ricollocazione** kan, a be jo procédure min bɛna ke i kan.

8. I KA KUNNAFONIW KA MARA

I kana **hakili bila** ko Európe Union ka sariya min be i ka kunnaɓoniw mara, o be i ma hake di:

ka **i ka kunnaɓoni yɛɛyɛrɛw lajɛ** — o ye kunnaɓoni minnu be i kan, minnu i ye di;
ka **o kunnaɓoniw yɛlɛma** ni fɛn do ma jɛ;
ani, ni sariya ka yamaruya, ka **i ka kunnaɓoniw bo données banques** Italia ni Európe ka système la, minnu na o kunnaɓoniw sɛbɛna screening waati.

I kana **hakili bila**: waati bɛɛ, i ka hake ye ka **kunnaɓoni sɔɔɔ procédure** minnu be i kan.

I be se ka **jininka ani ka faamuya jini** ni fɛn do ma i faamuya.

Ani, waati bɛɛ, i be se ka **kuma ni opérateur/trice** minnu i be gǎp ka i taama waati Italia la.